

Informácia o stave implementácie
európskych štrukturálnych a investičných fondov
k 16.06.2023

Obsah

1. Implementácia programového obdobia 2014 – 2020 k 16.06.2023	3
1.1 Stav implementácie podľa operačných programov a pokrok od 31.05.2023	5
1.2 Porovnanie stavu a zostatkov čerpania podľa jednotlivých OP	7
2. Stav implementácie FAST-CARE a SAFE a pokrok od 31.05.2023	8
2.1 FAST-CARE (opatrenie na riešenie migračnej krízy z fondov EÚ)	8
2.2 SAFE (opatrenie na riešenie energokrízy z fondov EÚ)	10

1. Implementácia programového obdobia 2014 – 2020 k 16.06.2023

V programovom období 2014 – 2020 sa implementujú fondy EÚ prostredníctvom 11 operačných programov, pričom za implementáciu každého operačného programu je zodpovedný riadiaci orgán.

Informácia je spracovaná za 10 operačných programov, teda bez Programu rozvoja vidieka, ktorý je možné čerpať v zmysle legislatívy EÚ až do 31.12.2025.

Riadiaci orgán (RO) je orgán štátnej správy alebo orgán územnej samosprávy určený vládou SR na realizáciu operačného programu. RO je v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1303/2013 plne zodpovedný za efektívne riadenie a implementáciu daného operačného programu v súlade so zásadou správneho finančného riadenia.

Rok 2023 je pre RO kľúčový na zabezpečenie riadneho ukončovania programov. RO v tejto fáze implementácie finalizujú prípravy posledných žiadostí o zmenu programu, zabezpečujú zvýšený počet administratívnych kontrol žiadostí o platbu, ukončovanie projektov, prípravu fázovania niektorých projektov, riešenie prebiehajúcich skúmaní, vysporiadanie nezrovnalostí a zabezpečujú všetky potrebné postupy pre úspešné ukončovanie programov.

V nadväznosti na stav zazmluvnenia alokácie EŠIF, ktorý je na úrovni 104,31 %, je zároveň kľúčové, aby všetci prijímatelia eurofondov svoje projekty reálne dokončili a zaplatili posledné faktúry dodávateľom najneskôr do konca decembra 2023. Efektívne čerpanie eurofondov do veľkej miery závisí práve od prijímateľov, pretože je v ich režii, aby svoje projekty úspešne dokončili a peniaze z eurofondov tak neprepadli.

Z celkovej alokácie 14,50 mld. EUR je k 16.06.2023 vyčerpaných 10,31 mld. EUR a zostáva vyčerpať ešte 4,19 mld. EUR.

Pokrok od 31.05.2023: nárast kontrahovania o 279,28 mil. EUR a čerpania o 95,07 mil. EUR.

Uhrádzanie žiadosti o platbu prijímateľom, a teda zvyšovanie čerpania finančných prostriedkov bude reálne prebiehať až do marca 2024 z dôvodu financovania na národnej úrovni a zaslania posledných súhrnných žiadostí o platbu z riadiacich orgánov na certifikačný orgán MF SR.

Kľúčové opatrenia na vyčerpanie 4,19 mld. EUR sú:

1. ukončovanie implementácie projektov zo strany prijímateľov do 31.12.2023 a dočerpanie zostávajúcich alokácií jednotlivých programov;
2. **SAFE** (podpora riešenia energokrízy z eurofondov) **v súčasnosti RO avizujú vyčleniť 1,04 mld. EUR**, s možnosťou navýšenia až do výšky 1,45 mld. EUR, a to na pomoc zraniteľným domácnostiam prostredníctvom 3 OP, a to: OP II, OP KŽP a IROP (revízia OP KŽP a OP II už schválená MV OP);

Pokrok od 31.05.2023:

- **prebieha príprava zámerov národných projektov a hodnotiacich a výberových kritérií pre hodnotenie projektov SAFE;**
 - **15.06.2023 sa uskutočnilo 12. zasadnutie pracovnej skupiny pre riešenie energokrízy z eurofondov;**
 - **metodika SAFE bola rozšírená o možnosť kompenzácie výdavkov aj za elektrinu (ak by zdroje vyčlenené na SAFE prevyšovali objem potrebný na kompenzácie výdavkov za plyn);**
3. **FAST-CARE** (pomoc UA utečencom) – **315,26 mil. EUR** je presmerovaných na výdavky súvisiace s prvotným prijatím **UA utečencov** a ich integráciou do spoločnosti prostredníctvom 3 OP, a to: IROP, OP IŽ a OP II. **Z dostupnej alokácie 315,26 mil. EUR bolo vo výzvach a výzvaniach FAST-**

CARE sprístupnených 317,56 mil. EUR (100,73 %), zazmluvnených 239,28 mil. EUR (75,90 %) a vyplatených 192,34 tis. EUR (0,06 %).

Pokrok od 31.05.2023:

- zazmluvnenie v objeme 225,10 mil. EUR v rámci OP IZ, OP II a IROP;
 - výdavky v objeme 132,67 mil. EUR boli predložené v žiadosti o platbu na certifikačný orgán MF SR, z toho 115,53 mil. EUR v rámci národného projektu „Podpora štátnej správy pri prijímaní a okamžitej pomoci utečencom v súvislosti s ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny“ v rámci IROP;
4. **využívanie 15 % flexibility** čerpania finančných prostriedkov na úrovni prioritnej osi v rámci operačného programu/fondu bez potreby realokácie;
 5. **analýza a doriešenie prebiehajúcich skúmaní** vrátane urgency vecne príslušných orgánov pre uzavretie konaní a deklarovanie oprávnených výdavkov na EK;
 6. **využívanie fázovania – možné** rozdelenie projektov na 2 fázy, z ktorých druhá bude ukončená v programovom období 2021 – 2027. Do 15.05.2023 jednotlivé RO a SO zaslali menný zoznam projektov, ktoré plánujú fázovať, vrátane rozdelenia alokácií na 1. a 2. fázu;
 7. **sfunkčnenie projektov najneskôr do 15. februára 2027, ktoré nebudú do 31. decembra 2023 finančne ukončené** (možné dofinancovanie projektov z vlastných zdrojov prijímateľa);
 8. **využívanie dodatočného príspevku, teda využitie prostriedkov získaných uplatnením 100 % financovania** výdavkov zo strany EK za 7. a 8 účtovný rok na dofinancovania zvýšených výdavkov projektov.

Tabuľka č. 1: Prehľad opatrení na vyčerpanie 4,19 mld. EUR

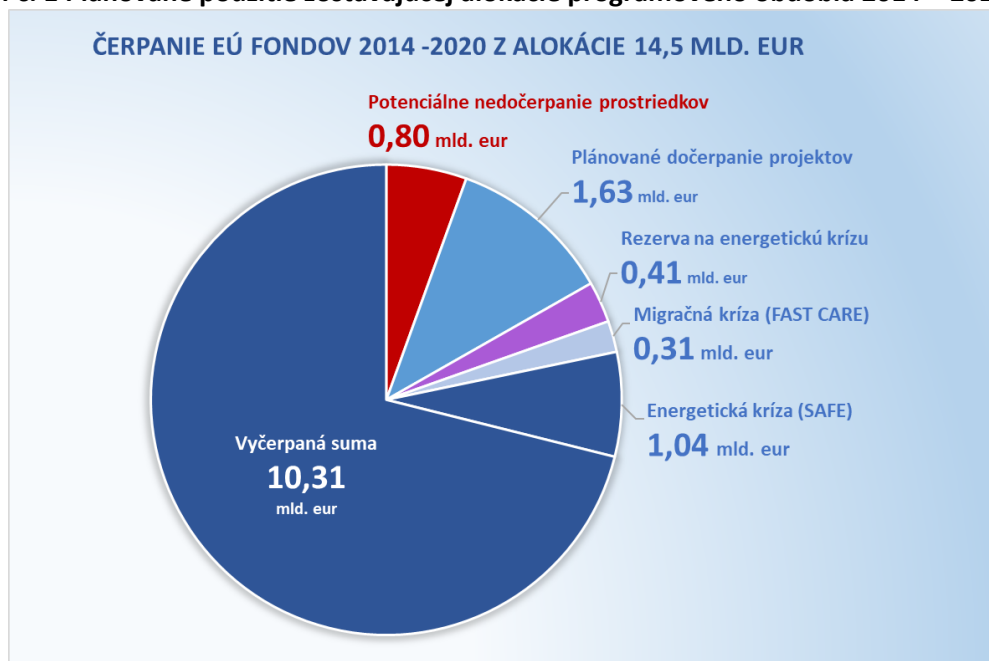
Operačný program	Zostáva vyčerpať do konca program. obdobia - 3/2024 (alokácia - čerpanie)	Plánovaná realokácia na energokrízu (plán z 21.04.2023)	Realokácia na migračnú krízu	Zostáva vyčerpať po realokácii na energo a migračnú krízu
OP Integrovaná infraštruktúra	1 872 508 188	574 818 551	30 000 000	1 267 689 637
OP Kvalita životného prostredia	957 306 076	387 885 361		569 420 715
Integrovaný regionálny OP	783 225 035	76 366 735	244 014 456	462 843 844
OP Ľudské zdroje	467 511 028	-	41 245 000	426 266 028
OP Efektívna verejná správa	60 654 806			60 654 806
PS Interreg V-A SK-AT	21 702 208			21 702 208
PS Interreg V-A SK-CZ	20 300 383			20 300 383
OP Technická pomoc	5 363 015			5 363 015
OP Rybné hospodárstvo	6 903 403			6 903 403
Program spolupráce INTERACT III	277 213			277 213
EŠIF bez PRV:	4 195 751 355	1 039 070 647	315 259 456	2 841 421 252

Z objemu 4,19 mld. EUR je plánovaných na:

- ✓ **SAFE**, t.j. riešenie energokrízy: 1,04 mld. EUR
- ✓ **FAST-CARE**, podpora UA utečencov: 0,31 mld. EUR (315,25 mil. EUR)
- ✓ **čerpanie ostatných projektov EŠIF:** 2,84 mld. EUR (t.j. 19,66 % z alokácie)

(k 16.06.2023 je v realizácii ešte 7085 projektov so zazmluvnenou sumou 9,94 mld. EUR, z ktorých je ešte nevyčerpaných 5,48 mld. EUR na projektoch).

Graf č. 1 Plánované použitie zostávajúcej alokácie programového obdobia 2014 – 2020

Zdroj údajov: ITMS 2014+, Certifikačný orgán (MF SR)

1.1 Stav implementácie podľa operačných programov a pokrok od 31.05.2023

Aktuálna alokácia EÚ zdrojov programového obdobia 2014 – 2020 je vo výške 14,50 mld. EUR (oproti pôvodnej alokácii vo výške 13,78 mld. EUR došlo v rokoch 2021 – 2022 k navýšeniu o zdroje REACT-EU vo výške 722,25 mil. EUR).

➤ Výzvy/vyzvania

Z celkovej alokácie na programové obdobie 2014 – 2020 sprístupnili riadiace orgány v **833 výzvach a vyzvaniach** pre potenciálnych žiadateľov nenávratného finančného príspevku k 16.06.2023 finančné prostriedky vo výške **21,77 mld. EUR**, čo predstavuje **150,52 %** z celkovej alokácie (EÚ zdroj). **Od 31.05.2023 bolo vo výzvach a vyzvaniach sprístupnených 50,21 mil. EUR.**

➤ Kontrahovanie

Úroveň **kontrahovania** všetkých fondov alokovaných pre SR (okrem EPFRV) v rámci programového obdobia 2014 – 2020 dosiahla k 16.06.2023 hodnotu **15,13 mld. EUR**, čo predstavuje **104,31 %** z celkovej alokácie (EÚ zdroj). **Od 31.05.2023 sa kontrahovanie zvýšilo o 279,28 mil. EUR.**

➤ Čerpanie

K 16.06.2023 dosiahla SR za všetky fondy (okrem EPFRV) alokované pre programové obdobie 2014 – 2020 čerpanie na národnej úrovni **10,31 mld. EUR**, čo predstavuje **71,07 %** z celkovej alokácie (EÚ zdroj). **Od 31.05.2023 sa čerpanie zvýšilo o 95,07 mil. EUR.**

Do konca programového obdobia je ešte potrebné vyčerpať 4,19 mld. EUR. Čerpanie je možné až do marca 2024 z dôvodu finančného vysporiadania a zaslania záverečných súhrnných žiadostí o platbu z riadiacich orgánov na MF SR.

Tabuľka č. 2: Stav implementácie jednotlivých OP k 16.06.2023 (vrátane alokácie na SAFE)

Operačný program	Zodpovedný rezort/orgán	Alokácia 2014 - 2020 (EÚ zdroj)	Kontrahovanie (EÚ zdroj)	Čerpanie (EÚ zdroj)	% kontrahovania	% čerpania	Ostáva vyčerpať do 3/2024 (rozdiel alokácie a aktuálneho čerpania)
OP Ľudské zdroje	MPSVR SR	2 996 457 169	3 124 221 759	2 528 946 141	104,26%	84,40%	467 511 028
OP Integrovaná infraštruktúra	MD SR	6 009 937 611	6 402 200 603	4 137 429 423	106,53%	68,84%	1 872 508 188
OP Kvalita životného prostredia	MŽP SR	2 832 531 290	2 590 478 387	1 875 225 214	91,45%	66,20%	957 306 076
Integrovaný regionálny OP	MIRRI SR	1 935 724 762	2 301 476 065	1 152 499 727	118,89%	59,54%	783 225 035
OP Efektívna verejná správa	MV SR	354 655 437	344 392 211	294 000 631	97,11%	82,90%	60 654 806
OP Technická pomoc	MIRRI SR	159 071 912	155 384 628	153 708 897	97,68%	96,63%	5 363 015
OP Rybné hospodárstvo	MPRV SR	9 386 728	3 095 366	2 483 325	32,98%	26,46%	6 903 403
PS Interreg V-A SK-CZ	MIRRI SR	90 139 463	91 297 145	69 839 080	101,28%	77,48%	20 300 383
PS Interreg V-A SK-AT	MIRRI SR	75 892 681	76 286 155	54 190 473	100,52%	71,40%	21 702 208
Program spolupráce INTERACT III	BSK	39 392 594	39 392 594	39 115 381	100,00%	99,30%	277 213
EŠIF bez PRV		14 503 189 647	15 128 224 913	10 307 438 292	104,31%	71,07%	4 195 751 355

Zdroj údajov: ITMS 2014+, Certifikačný orgán (MF SR)

Tabuľka č. 3: Pokrok jednotlivých OP od 31.05.2023

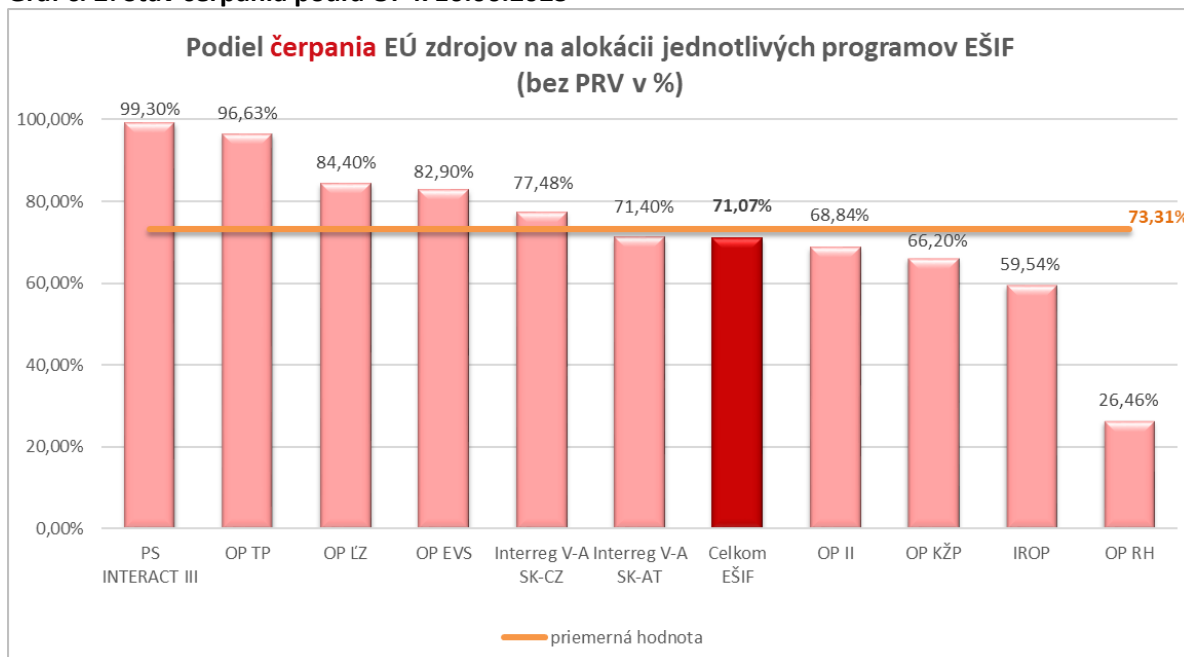
Program	Kontrahovanie zmena od 31.05.2023		Čerpanie EŠIF zmena od 31.05.2023	
	EÚ zdroj	p.b.	EÚ zdroj /za 7. a 8. ÚR za všetky zdroje bez pro-rata pre niektoré OP	p.b.
OP Ľudské zdroje	26 985 475	0,90%	18 609 970	0,62%
OP Integrovaná infraštruktúra	17 069 910	0,28%	46 425 748	0,77%
OP Kvalita životného prostredia	20 550 178	0,73%	12 044 794	0,43%
Integrovaný regionálny OP	216 088 969	11,16%	14 924 000	0,77%
OP Efektívna verejná správa	-356 159	-0,10%	1 434 886	0,40%
OP Technická pomoc	-41 835	-0,03%	1 361 163	0,86%
OP Rybné hospodárstvo	-2 253	-0,02%	0	0,00%
Interreg V-A SK-CZ	-1 011 618	-1,12%	161 823	0,18%
Interreg V-A SK-AT	0	0,00%	112 093	0,15%
PS INTERACT III	0	0,00%	0	0,00%
SPOLU EŠIF (bez PRV)	279 282 667	1,93%	95 074 478	0,66%

Zdroj údajov: ITMS 2014+, Certifikačný orgán (MF SR)

Pozn.: Minusové hodnoty kontrahovania sú spôsobené šetrením na projektoch (napr. mimoriadnym ukončením projektov, nevyčerpaním celej zazmluvnenej sumy, uzatvorením dodatkov znižujúcich zazmluvnenú sumu...).

1.2 Porovnanie stavu a zostatkov čerpania podľa jednotlivých OP

Graf č. 2: Stav čerpania podľa OP k 16.06.2023

Zdroj údajov: Certifikačný orgán (MF SR)

Graf č. 3: Zostáva vyčerpať do konca programového obdobia podľa OP k 16.06.2023

Zdroj údajov: Certifikačný orgán (MF SR)

Do konca programového obdobia (najneskôr do marca 2024) zostáva vyčerpať ešte **4,19 mld. EUR**

Najviac zostáva vyčerpať za:

- **OP II (1,87 mld. EUR)**, čo predstavuje 31,16 % alokácie,
- **OP KŽP (957,31 mil. EUR)**, čo predstavuje 33,80 % alokácie,
- **IROP (783,23 mil. EUR)**, čo predstavuje 40,46 % alokácie.

2. Stav implementácie FAST-CARE a SAFE a pokrok od 31.05.2023

2.1 FAST-CARE (opatrenie na riešenie migračnej krízy z fondov EÚ)

Na riešenie problematiky migračnej krízy súvisiacej s konfliktom na Ukrajine promptne reagovala Európska komisia a prijala iniciatívy CARE (nariadenie EK z 6.4.2022) a FAST-CARE (nariadenie EK z 19.10.2022). Schválením príslušných nariadení sa v rámci kohéznej legislatívy zaviedli viaceré nové flexibility, ktoré umožňujú využitie disponibilných zdrojov EŠIF na riešenie dopadov krízy v súvislosti s vojnou na Ukrajine. SR plánuje využiť disponibilné zdroje EŠIF v objeme **315,26 mil. EUR** v rámci **3 operačných programov**:

Integrovaný regionálny operačný program (alokácia 244,01 mil. EUR)

- ✓ financovanie výdavkov miest a obcí v súvislosti s prvotným prijatím utečencov
- ✓ refundácia/financovanie výdavkov štátneho sektora v súvislosti s poskytovaním pomoci utečencom
- ✓ **revízia IROP bola 12.05.2023 schválená Európskou komisiou**

OP Ľudské zdroje (alokácia 41,25 mil. EUR)

- ✓ podpora aktivít zameraných na integráciu utečencov, ich začlenenie na trh práce a poskytovanie sociálnych služieb
- ✓ **revízia OP LZ bola 19.12.2022 schválená Európskou komisiou**

OP Integrovaná infraštruktúra (alokácia 30 mil. EUR)

- ✓ podpora zamestnancov MV SR nasadených v prvej línii pomoci pri zmierňovaní dopadov migračnej krízy
- ✓ poskytovanie digitálneho príspevku pre ukrajinských žiakov vo forme poukážok pre žiakov na nákup IT techniky
- ✓ **revízia OP II bola 04.04.2023 schválená Európskou komisiou**

Z dostupnej alokácie 315,26 mil. EUR bolo vo výzvach a vyzvaniach FAST-CARE sprístupnených 317,56 mil. EUR (100,73 %), zazmluvnených 239,28 mil. EUR (75,90 %) a vyplatených 192,34 tis. EUR (0,06 %). Od 31.05.2023 sa zvýšilo kontrahovanie o 225,1 mil. EUR. Koncom júna je očakávané čerpania vo výške 132,67 mil. za NP IROP, za ktoré boli dňa 15.06.2023 predložené žiadosti o platbu na certifikačný orgán MF SR.

➤ Implementované v rámci OP Ľudské zdroje

1. **NP „Poradenstvo v oblasti sociálnej pomoci a podpory utečencom“ (ÚPSVR)** s alokáciou **3,44 mil. EUR** – vyzvanie bolo **vyhlásené 02.02.2023**, **ŽoNFP** bola predložená **14.02.2023** a schválená **21.03.2023**. Zmluva o poskytnutí NFP nadobudla **účinnosť 18.04.2023**, zazmluvnená suma predstavuje **3,44 mil. EUR** za **EÚ zdroj**.
2. **NP „Pomáhame odídencom – poradenstvo“ (ÚPSVR)** zameraný na začlenenie a integráciu na trh práce prostredníctvom poskytovania poradenských služieb s **alokáciou 5,67 mil. EUR** – vyzvanie bolo **vyhlásené 02.02.2023**, **ŽoNFP** bola predložená **02.02.2023** a schválená **22.03.2023**. Zmluva o poskytnutí NFP nadobudla **účinnosť 15.04.2023**, zazmluvnená suma predstavuje **6,87 mil. EUR** za **EÚ zdroj**. Z tejto sumy bolo už vyplatených **192 347 EUR**.
3. **NP „Predchádzanie vzniku krízových situácií počas mimoriadnej situácie v dôsledku vojnových udalostí na Ukrajine“ (MPSVR SR)** zameraný na aktívne začlenenie odídencom z Ukrajiny do slovenskej spoločnosti s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie ich zamestnateľnosti s **alokáciou 849 000 EUR** – vyzvanie bolo **vyhlásené 08.02.2023**, **ŽoNFP** bola predložená **21.03.2023**. Zmluva o poskytnutí NFP nadobudla **účinnosť 13.06.2023** a zazmluvnená suma predstavuje **769 926 EUR** za **EÚ zdroj**.

4. **NP „Pomáhame odídencom“ (ÚPSVR)** zameraný na poskytovanie finančných príspevkov na vzdelávanie, podporu mobility, dobrovoľníckej činnosti a zapracovanie odídencom z Ukrajiny s alokáciou po navýšení **8,28 mil. EUR** – vyzvanie bolo **vyhlásené 08.02.2023**, **ŽoNFP** bola predložená **13.02.2023** a schválená **22.03.2023**. **Zmluva** o poskytnutí NFP nadobudla **účinnosť 15.04.2023**, zazmluvnená suma predstavuje **5,06 mil. EUR** za **EÚ zdroj**.
5. **NP „Pomoc osobám z Ukrajiny pri ich vstupe a integrácii na území SR – MNO“** zameraný na poradenstvo zo strany mimovládnych organizácií, týkajúce sa zamestnávania, vzdelávania, zdravotnej starostlivosti, bývania, sociálneho zabezpečenia, či uplatňovania právnych nárokov vo všeobecnosti a zabezpečovanie rôznych aktivít a programov **s alokáciou 13 mil. EUR** – vyzvanie bolo **vyhlásené 27.03.2023**, **ŽoNFP** bola predložená **31.03.2023**. **Zmluva** o poskytnutí NFP nadobudla **účinnosť 06.06.2023** a zazmluvnená suma predstavuje **13 mil. EUR** za **EÚ zdroj**.
6. **NP „Pomoc osobám z Ukrajiny pri ich vstupe a integrácii na území SR – samospráva“** - zameraný na poskytovanie finančných prostriedkov pre samosprávy na zrealizované humanitárne a integračné aktivity v prospech odídencom z Ukrajiny **s alokáciou 12,69 mil. EUR** – vyzvanie bolo vyhlásené 27.03.2023, **ŽoNFP** bola predložená **27.04.2023** a schválená **24.05.2023**. **Zmluva** o poskytnutí NFP nadobudla **účinnosť 15.06.2023** a zazmluvnená suma predstavuje **12,69 mil. EUR** za **EÚ zdroj**.

➤ **Implementované v rámci Integrovaného regionálneho OP**

1. **Výzva „Podpora operácií zameraných na riešenie migračných výziev v dôsledku vojenskej agresie voči Ukrajine“** určená **pre 1 463 miest a obcí** a zameraná na refundáciu zabezpečenia základných potrieb a podpory osôb s indikatívnou alokáciou **126,92 mil. EUR** bola **vyhlásená 14.03.2023**. Na túto výzvu bolo prijatých **1 438 ŽoNFP** v sume NFP **126,34 mil. EUR**, z toho je k 16.06.2023 schválených 905 ŽoNFP v objeme 106,70 mil. EUR a zazmluvnených je 89 projektov v objeme 59,34 mil. EUR. **Na certifikačný orgán bola 15.06.2023 predložená žiadosť o platbu vo výške 17,14 mil. EUR.**
2. **NP „Podpora štátnej správy pri prijímaní a okamžitej pomoci utečencom v súvislosti s ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny“ (MIRRI SR)** zameraný na zabezpečenie základných potrieb a podpory osôb s dočasným útočiskom na území Slovenskej republiky s indikatívnou alokáciou **117,10 mil. EUR**. Vyzvanie na NP bolo vyhlásené 27.04.2023, **ŽoNFP** bola predložená **09.05.2023**. **Rozhodnutie o schválení** nadobudlo právoplatnosť dňa **14.06.2023**. **Na certifikačný orgán bola 15.06.2023 predložená žiadosť o platbu vo výške 115,53 mil. EUR.**

➤ **Implementované v rámci OP Integrovaná infraštruktúra**

1. **NP „Digitálny príspevok pre žiakov UA“ (Národná koalícia pre digitálne zručnosti a povolania SR)** zameraný na zvýšenie dostupnosti vzdelávania pre deti, žiakov a študentov utekajúcich z Ukrajiny prostredníctvom zabezpečenia digitálneho vybavenia s indikatívnou alokáciou **8,61 mil. EUR**. Vyzvanie na NP bolo **vyhlásené 27.04.2023**. **ŽoNFP** bola predložená **28.05.2023**.
2. **NP „Podpora inštitucionálnych kapacít verejnej správy v súvislosti s ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny“ (MV SR)** zameraný na podporu odborných kapacít poskytujúcich odborné služby osobám utekajúcim z Ukrajiny s indikatívnou alokáciou **21,00 mil. EUR**. Vyzvanie na NP bolo vyhlásené 27.04.2023, **ŽoNFP** bola predložená **02.05.2023** a schválená **18.05.2023**. **Zmluva** o poskytnutí NFP nadobudla **účinnosť 06.06.2023** a zazmluvnená suma predstavuje **21 mil. EUR**.

Tabuľka č. 4: Prehľad implementácie FAST-CARE k 16.06.2023

Operačný program	Rezort	Fond	Alokácia FAST-CARE	Platné výzvy/vyzvania - alokácia			Kontrahovanie			Čerpanie	
			EÚ zdroj	počet	EÚ zdroj	% z alokácie	počet	EÚ zdroj	% z alokácie	EÚ zdroj	% z alokácie
OP Ľudské zdroje	MPSVR SR	ESF	11 245 000	2	13 956 535	124,11%	2	11 932 221	106,11%	192 347	1,71%
		EFRR	30 000 000	4	29 983 763	99,95%	4	29 904 684	99,68%	0	0,00%
			41 245 000	6	43 940 298	106,53%	6	41 836 905	101,44%	192 347	0,47%
OP Integrovaná infraštruktúra	MIRRI SR	EFRR	30 000 000	2	29 610 000	98,70%	1	21 000 000	70,00%		0,00%
Integrovaný regionálny OP	MIRRI SR	EFRR	244 014 456	2	244 014 456	100,00%	90	176 440 456	72,31%		0,00%
Celkom			315 259 456	10	317 564 754	100,73%	97	239 277 361	75,90%	192 347	0,06%
z toho EFRR			304 014 456	8	303 608 219	99,87%	95	227 345 140	74,78%	0	0,00%
z toho ESF			11 245 000	2	13 956 535	124,11%	2	11 932 221	106,11%	192 347	1,71%

Zdroj: ITMS 2014+ (export dát 16.06.2023 o 7:00 hod), Certifikačný orgán (MF SR)

2.2 SAFE (opatrenie na riešenie energokrízy z fondov EÚ)

Na riešenie problémov spojených s extrémnym nárastom cien energií prijala EK iniciatívu **SAFE** (schválená Nariadením EP a Rady (EÚ) 2023/435 z 27. februára 2023). EK umožňuje poskytnúť **pomoc pri úhrade nákladov na spotrebu energie v prípade zraniteľných domácností** a využiť tak zostávajúce nevyčerpané zdroje EŠIF.

Na základe analýzy bola ako najvhodnejšie opatrenie pre podporu v rámci iniciatívy SAFE identifikovaná kompenzácia zvýšených nákladov na dodávky plynu, prípadne elektriny pre zraniteľné domácnosti. Zdroje SAFE budú použité na **preplatenie kompenzácií** rozdielu medzi trhovou cenou energie a limitom určeným vládou Slovenskej republiky, ktoré sú poskytované **dodávateľom energií** aktuálne zo štátneho rozpočtu.

Keďže legislatíva SR stanovuje len definíciu zraniteľného odberateľa bol v podmienkach Slovenska pripravený návrh **definície zraniteľnej domácnosti**. Návrh bol spracovaný na podklade štatistického zisťovania Rodinné účty, ktoré realizuje ŠÚ SR v súlade s metodológiou a odporúčaniami Eurostatu.

Za zraniteľnú je považovaná domácnosť, ktorej ekvivalentný čistý príjem

- nepresahuje hranicu 80. percentilu rozdelenia ekvivalentných čistých príjmov slovenských domácností, alebo
- nepresahuje hranicu 85. percentilu rozdelenia ekvivalentných čistých príjmov slovenských domácností a aspoň jeden člen domácnosti patrí do niektorej z nasledujúcich kategórií zraniteľných skupín:
 - nezaopatrené dieťa,
 - osoba neschopná pracovať z dôvodu dlhodobých zdravotných ťažkostí,
 - starobný dôchodca,
 - osoba vo veku 65 rokov alebo vyššom.

Na základe zisťovania Rodinné účty dosiahol 80. percentil rozdelenia ekvivalentných čistých príjmov slovenských domácností v roku 2020 hodnotu 1 061 EUR a 85. percentil hodnotu 1 142 EUR.

Definícia zraniteľnej domácnosti, ktorá bude aplikovaná v rámci iniciatívy SAFE, bola **prekonzultovaná s Európskou komisiou a schválená uznesením vlády SR č. 217/2023** z 12. mája 2023.

V zmysle uvedenej definície dosahuje **podiel zraniteľných domácností** na výdavkoch všetkých slovenských domácností **79,2 % v prípade výdavkov na plyn a 79,5 % v prípade výdavkov**

na elektrinu. Tieto hodnoty budú použité na identifikovanie podielu kompenzácií oprávnených na financovanie prostredníctvom Iniciatívy SAFE.

Metodika kompenzácie rozdielov medzi trhovými cenami a regulovanými cenami pri dodávkach plynu zraniteľným domácnostiam prostredníctvom Iniciatívy SAFE bola vypracovaná v spolupráci MIRRI SR, MF SR, MPSVR SR a MH SR a po konzultácii s Orgánom auditu 05.05.2023 bola oficiálne predložená EK. **EK zaslala 24.05.2023 MIRRI SR stanovisko, že súhlasí s predloženou metodikou.** Metodika bude formálne vydaná po aktualizácii štatistických údajov zo zisťovania Rodinné účty za r. 2022.

Opatrenia SAFE budú realizované prostredníctvom **národných projektov** prijímateľa – MH SR, ktorý bude jediným prijímateľom pre všetky OP. Kompenzácie budú vyplatené v 2. fázach. **Prvá platba sa uskutoční v priebehu r. 2023** na základe spotreby zaslanej MH SR od dodávateľov energií. **Druhá (zúčtovacia) platba sa uskutoční v r. 2024** na základe skutočnej spotreby energií podľa vykonaných mimoriadnych odpočtov prevádzkovateľov distribučných sústav (pre plyn aj elektrinu), určenej pre každé odberné miesto.

Alokácie na energokrízu boli aktualizované zo strany dotknutých RO a RO OP II, RO OP KŽP a RO IROP avizujú aktuálne vyčleniť 1,04 mld. EUR. Legislatíva EK umožňuje presunúť nevyčerpané zdroje až do výšky **1,45 mld. EUR**, čo v prípade potreby vytvára priestor presunúť ešte dodatočných 410 mil. EUR.

Po zohľadnení presunov finančných prostriedkov na energokrízu (1,04 mld. EUR) predstavuje suma, ktorú je potrebné vyčerpať **3,16 mld. EUR** (t. j. 21,8 % z alokácie EŠIF). Objem fin. prostriedkov, ktoré je potrebné vyčerpať po zohľadnení presunu časti finančných prostriedkov na energokrízu za jednotlivé OP je nasledovný:

Tabuľka č. 5: Prehľad realokácií na energokrízu podľa jednotlivých OP

Operačný program	Zostáva vyčerpať do konca program. obdobia - 3/2024 (alokácia - čerpanie)	Plánovaná realokácia na energokrízu (plán z 21.04.2023)	Zostáva vyčerpať po realokácii na energokrízu
OP Integrovaná infraštruktúra	1 872 508 188	574 818 551	1 297 689 637
OP Kvalita životného prostredia	957 306 076	387 885 361	569 420 715
Integrovaný regionálny OP	783 225 035	76 366 735	706 858 300
OP Ľudské zdroje	467 511 028	-	467 511 028
OP Efektívna verejná správa	60 654 806		60 654 806
PS Interreg V-A SK-AT	21 702 208		21 702 208
PS Interreg V-A SK-CZ	20 300 383		20 300 383
OP Technická pomoc	5 363 015		5 363 015
OP Rybné hospodárstvo	6 903 403		6 903 403
Program spolupráce INTERACT III	277 213		277 213
EŠIF bez PRV:	4 195 751 355	1 039 070 647	3 156 680 708

Zdroj: Certifikačný orgán (MF SR), RO

Tabuľka č. 6: Prehľad realokácií na energokrízu podľa rezortov

Rezort	Plánovaná realokácia na energokrízu (plán z 21.04.2023)
MŽP SR	387 885 361
MIRRI SR	276 366 735
MD SR	150 000 000
MH SR	150 000 000
MŠVVaŠ SR	74 818 551
MPSVR SR	0
MV SR	0
MZ SR	0
MK SR	0
Rezorty spolu	1 039 070 647

Zdroj: Certifikačný orgán (MF SR), RO

Aktuálne prebieha pod koordináciou MIRRI SR príprava revízií 3 OP, z ktorých sú vyčleňované zdroje na SAFE. 30.03.2023 bola monitorovacím výborom schválená revízia OP KŽP, 29.05.2023 revízia OP II. Predpoklad predloženia revízie IROP na rokovanie monitorovacím výborom je do konca júna. Cieľom je **predložiť revízie OP na schválenie EK do konca júna 2023** (s výnimkou OP KŽP, kde je potrebné počkať na ukončenie procesu SEA). Podľa vyjadrenia EK v zmysle legislatívy EÚ je potrebné všetky revízie OP v súvislosti s iniciatívou SAFE predložiť na schválenie EK najneskôr 30.09.2023.

V priebehu júna prebiehala neformálna komunikácia s EK ohľadom pripravených revízií pred ich oficiálnym predložením. 15.06.2023 sa uskutočnilo v poradí už 12. zasadnutie Pracovnej skupiny SAFE (PS SAFE), ktorá bola vytvorená za účelom koordinácie implementácie SAFE v SR. PS SAFE je koordinovaná MIRRI SR, pričom sú v nej zastúpené RO/SO vyčleňujúce zdroje na SAFE, ako aj zástupcovia MF SR, SZEU a ÚRSO. Prebieha príprava zámerov národných projektov a hodnotiacich a výberových kritérií pre hodnotenie projektov SAFE. Metodika SAFE bola rozšírená o možnosť kompenzácie výdavkov na elektrinu pre prípad, ak by zdroje vyčlenené na SAFE prevyšovali objem potrebný na kompenzáciu výdavkov na plyn.